

Elintarvikemarkkinalainsäädäntöä valmistelevan työryhmän kokous

Aika: Torstai 25.9.2025 klo 8.00-9.00

Paikka: Teams-kokous

Puheenjohtaja:

Minna-Mari Kaila, osastopäällikkö, maa- ja metsätalousministeriö

Varapuheenjohtaja:

Anna-Leena Miettinen, maatalousneuvos, maa- ja metsätalousministeriö

Jäsenet:

Milla Määttä, tutkimuspäällikkö, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Jarno Sukanen, elintarvikemarkkinavaltuutettu

Pysyvät asiantuntijat:

Jukka Ihanus, yhteiskuntajohtaja, Elintarviketeollisuusliitto ry

Tea Taivalkoski, lakimies, Päivittäistavarakauppa ry

Kimmo Tammi, juristi Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry

Rikard Korkman, asiamies, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund rf

Veli-Matti Aittoniemi, varatoimitusjohtaja, Matkailu- ja Ravintolapalvelut Mara ry

Markus Lounela,

Asiantuntijavieras:

Virve Haapajarvi, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeri

Sihteerit:

Auli Väänänen, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Riitta Kokko-Herrala, lainsäädäntöneuvos, maa- ja metsätalousministeriö

Pekka Sandholm, neuvotteleva virkamies, maa- ja metsätalousministeriö

Asialista:

1. Kokouksen avaus; jatkoa 19.9. pidetylle kokoukselle

Kaila avasi kokouksen, todeten sen olevan jatkoa edellisviikon kokoukselle, ja kokouksessa käsiteltävän samaa 19.9. päivättyä HE-versiota, ei uudempaa.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
Pöytäkirjaa 1. osasta kokousta ei ole vielä toimitettu.
3. PL-tuotteita käsittelevät tekstiosuudet;

- Kilpailu- ja kuluttajaviraston PL-tuotteita koskeva tutkimus
- Kaupan omiin tuotemerkkeihin liittyvät kysymykset

Väänänen totesi PL-tuotteita käsittelevien tekstien sisällön ja sijoittelun olevan vielä kesken, mutta toivoi niiden sisällöstä kommentteja.

Kommenteissa tuotiin esille, että PL-tuotteita koskevista teksteistä puuttuu niiden hyvät puolet ja käsittelyyn toivottiin tasapuolisuutta. Tekstiin kaivattiin myös lisää tutkimustietoa ja -lähteitä. Sääntelyn vaikutuksia eri osapuolille toivottiin avattavan paremmin.

Elintarvikemarkkinavaltuutettu toi esille, että HE:ssä on otettava kantaa mahdolliseen lisääntyvään valvontaan ja sen resursseihin, koskien mm. hyllypaikkoja ja tuotesijoittelua.

Kommentoitiin, että kaupoilla on erilaisia strategioita liittyen siihen, kuinka laajasti tarjotaan PL-tuotteita. PL-tuotteiden sääntely voi rajoittaa kauppojen kilpailua.

TEM:in Haapajärvi totesi, että s. 28 – 29 PL:n prosenttiosuuden sääntelyvaihtoehdosta tulee poistaa viittaus kilpailulakiin ja että asia olisi kilpailuoikeudellinen.

Kysyttiin, viekö ministeriö esityksen TRIS-menettelyyn. Kaila totesi, että ei ole ehditty keskustella asiasta.

Tuotiin esiin, että HE-luonnoksessa mainitusta PL-tuotteiden prosenttiosuuden rajoittamista koskevasta vaihtoehdoisesta sääntelykeinosta ei ole käyty keskustelua valmisteluryhmässä. Miettinen totesi, että toive ja ajatus on lähtöisin ohjausryhmästä. Lounela totesi, että on hyvä kuvata se vaihtoehdoisena sääntelymallina.

Kommentoitiin, että HE voisi suunnata ostamaan tuotteita ulkomailta. Kysyttiin cross border -sääntelyn vaikutuksista.

Kaila totesi, että direktiivi tulee olemaan tämän kanssa linjassa.

4. HE-luonnos; käydään kaikki pykäläluonnokset läpi;

- tekniset muutokset 1, 2, 5, 7, 10, 11, 11 a, 12 a ja 13 b §

Kokko-Herrala esitteli tekniset muutokset, joita tehty useisiin pykäliin.

1 § on jo käyty läpi, lain tarkoitusta esitetään omaksi pykäläksi 1a.

2f § pitää ottaa kantaa sovelletaanko myös kv-kauppaan.

5 §:stä on poistettu, että valtuutetun tarvitsee pyytää lausuntoa

elintarvikeketjun kauppatapalautakunnalta (EKKA), joka lakkautettu.

7 § lisätään uudet säädökset elintarvikemarkkinavaltuutetun valvomiin pykäliin.

10 § lisätään uudet säädökset, joiden rikkomisesta elintarvikemarkkinavaltuutettu voi huomauttaa. Huomiona pykälässä lukee ostaja, ellei muuteta.

11 § eli julkinen varoitus ja 11 a § elintarvikemarkkinavaltuutetun asettama kielto sekä 12 a § seuraamusmaksu lisätty uudet pykälät vastaavasti.

Kysyttiin voidaanko seuraamusmaksu liittää 4a § ja 4c §?
Kokko-Herrala totesi, että vaaditaan tarkkarajaisuutta samalla tavalla kuin rikosoikeudellisista maksuista. 4 b § on tarkkarajainen.

Keskusteltiin 4 b pykälästä, toivottiin perusteluihin täsmentäviä esimerkkejä, mitä tietoa saa pyytää ja miten tietoa käyttää.

Kommentoitiin pykälää kaupalliset kostotoimet, voisiko olla uusi momentti, jossa määriteltäisiin, mitä ovat kostotoimet (esim. uhkaus). Kostotoimien täsmentäminen auttaisi valvontaa.

Keskusteltiin, mitkä seuraamuspykälät liitetään uusiin ehdotettuihin säännöksiin.

Kysyttiin, voidaanko toimijoiden, jotka sanktioitu nimet julkaista.
Elintarvikemarkkinavaltuutettu totesi, että rikkomuksen toteava päätös on julkinen, mutta ei ole päätetty miten se julkaistaan.

5. Vaikutusten arviointi
Ei ehditty käsitellä.

6. Lain voimaantulo ja siirtymäajan tarve
Ei ehditty käsitellä.

7. Muut asiat (ohjausryhmä 7.10.)
Ei ehditty käsitellä.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja totesi, että valmisteluasiakirjat eivät ole julkisia ja käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia.

Kaila toivoi jäseniltä kommentteja kirjallisesti ja kiitti jo toimitetuista. Kirjalliset kommentit tullaan ottamaan huomioon valmistelussa. Eriäviä mielipiteitä voidaan merkitä kantoina pöytäkirjaan, koska työryhmä raporttia ei tehdä. On vielä auki,

tullaanko hallituksen esityksen luonnos laittamaan kirjallisille kommenteille ennen lausuntokierrosta.

Päätettiin kokous.